

אורות השבת

גליון מס' 1033

ממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשות מוסדות "קול יהודה" בטאון הרבנות והמועצה הדתית באור-שבע

הרב אברהם טרייקי מנהל מערכת

פרשת השבוע

עורק אדרי עוזיאל הרב

דבר רב העיר שליט"א

אחרי ה' אלהיכם פלכו ואתו תיראו
ואת מצותיו שמרו ובקלו תשמרו
ואתו תעבדו ובו תדבקו
(דברים יג, ח)

ובו תזבקון: הדבק בדרכיו - גמול חסדים, קברור מותים, בקר חולמים, כמו שעשה הקב"ה. (רש"י)

המקור לדברי רשי' היללו, הוא מגמ' סוטה ויד, א': 'מאי דכתיב אחריו 'אלוהים תלכו, וכי אפשר לו לאדם להחלך אחר השכינה והלא כבר נאמר כי 'אלוחיך אש אוכלה' הוא. אלא להחלך אחר מידותינו של הקב"ה, מה הוא מלביש ערומים אף אתה מלביש גוףך בטלתך. וזה היה ליל סגירות, שבעה מאוחרת. **ערומים...** ברם גמ' כתובות (קיא, ב) פירושו דברקוות זו ובunning אחר, וכשהדרשו שם על גוש אחד מתלמידיו לפתוח את הדלת ושאל 'מי שם?'. קרא רבוי אישר זלמן בהתרוגשות, 'בליל סגיר או חוץ שואלים ימי שם', פתח מיד'.

לוח הזמנים שבועי									
זמני הדלקת הנרות									
יום א' יום ב' יום ג' יום ד' יום ה'									
יום ראשון בנחתת אלון בראון (19.8.23) (18.8.23)	יום שני בנחתת אלון בראון (18.8.23) (17.8.23)	יום שלישי בנחתת אלון בראון (17.8.23) (16.8.23)	יום רביעי בנחתת אלון בראון (16.8.23) (15.8.23)	יום חמישי בנחתת אלון בראון (15.8.23) (14.8.23)	יום שישי בנחתת אלון בראון (14.8.23) (13.8.23)	יום שבת בנחתת אלון בראון (13.8.23) (12.8.23)	יום ראשון בנחתת אלון בראון (12.8.23) (11.8.23)	יום שני בנחתת אלון בראון (11.8.23) (10.8.23)	יום שלישי בנחתת אלון בראון (10.8.23) (9.8.23)
4:46	4:45	4:44	4:43	4:43	4:42	4:41			
4:54	4:53	4:52	4:51	4:51	4:50	4:49			
6:13	6:13	6:12	6:12	6:11	6:11	6:10			
8:45	8:45	8:44	8:44	8:44	8:43	8:43			
9:25	9:24	9:24	9:24	9:24	9:24	9:23			
10:31	10:31	10:31	10:31	10:31	10:31	10:31			
12:45	12:45	12:45	12:45	12:46	12:46	12:46			
13:18	13:18	13:18	13:19	13:19	13:20	13:20			
18:15	18:16	18:17	18:18	18:18	18:19	18:20			
19:22	19:23	19:24	19:25	19:26	19:27	19:28			
19:38	19:39	19:40	19:41	19:42	19:43	19:45			

<p>וְאַמְתָּה למשובצון ראה, שוג התורה עצמה נקראת ע"זה, מבואר להדייה בספר ע"ה פ' כי גוי אויך העזה מהה (דברים לב, כה): י'אבדו ישראל עצה טובעה להם, ואין עזה אלא תורה שנייה לי עזה לי תשואה". הנה עין רואה שהתויה'ק היא עזה טובעה, ולזה אנו מותפלים בכ"י ותקנו בעזה טובעה מלפני". פשוט שאין אפשר לזכות לעזה טובעה בלא דעת חכמים - שהוא דעת תורה, כמו שהווינו חז"ל במדרשו (שמות רבבה ג, י): כל מי שנוטל עזה מן הזקנים אין נשיל'.</p>		פרק השבע: ראה עניה סוערה כינסת השבתה: 19:10 יציאת השבתה: 20:00 רבנן: 20:51
---	---	---

שבת מברכין
המול ביום רביעי בשעה 18:04-17 לקלים
ראש חודש אלול בימים חמישי וшуישי הבעליט.

זמני הצלחה מורות

ראה	פרשת השבוע:
ענינה סוערה	הפטורה:
19:10	כניסת השבת:
20:00	יציאת השבת:
20:51	רבונן תם:

"ישבת מברכין"
המולד ביום רביעי בשעה 04:18 ו-17 חלקיים
ראש חדש אלול ביום חמישי ושישי הבעלית.

אורות הקשרות

- מסורתם בידי החכמים מפרשין דבר ה', וכפדי. וראיה ברורה זהה, מצאנו במדרש שוחר טוב (מהליכים א), ו/or: זכל אשר עשה נטליה - שהכל צרכיו לעצמו. כגו' ר' אלעזר בן ערך שהיה יועץ עצות ומתקיימות ומצילחות, אמרו לו נביא אתה, אמר לו להן לא נביא אנכי לא אלא לך אני מוקבל מרובתו כל עצה שהיא לשם שמים סופה להתקיים. אין ר' מנשא מפרק מלא הוא, שני עצצת ה' היא תקום - עצה שיש בה דבר ה' היא תקום, עכ"ל. הנה כי כן מופרש מכאן, שהמפתח להגעה לעצצת ה' - הוא עלי' עצת העולכה. וכן בהעתקת עזרה לזרמתך היא מוגשת לך נקבה ונערתה תעוזר, העזרה שאתה מוגשת לחביבך היא מוגשת לך לעוזר לו. מסופר לו מן המשמים, אלא שנתגלגה זכות לך לעוזר לו. שבעיר ברדייטשוב חי היהודי ושמו רבי ליבר, שזכה לכינוי 'ריבי ליבר' הגדול, בשל מידת הכנסת האורחים המופלאה שלו. כל אורח שהיה נקלע לבתו היה זוכה לאירוע כיד המלך, ורבי ליבר בעצמו התרוץ לשרתו ולספק את כל צרכיו. פעם אחת, לאחר שאורת ראה את כל עמלו ומאמציו, שהגיש לפניו לאכול ואף העץ לעת הפיטה, אמר לו האורת "איך צרך לטורוח כל כך בעבריה". חיך אילו רבי ליבר והשיב צ"ב לשם מה היו צרכיהם לתפילת הסנהדרין, אחר שיש בדים הבטהה מופרשת מפי האורים ותוממיים - שיצללו. ובפרט אחר דבר ה' הגם יומיא עג, שעזירות האורים אינה חזותה, עלי' יש. ברם הנסתור בדבורי רשי' הילל, מופרש בדבורי המהרש"י באסנהדרין שם ד"ה יונצין, ו/or: "לשון מלך כאן גם הוא מלושן עצה... ווד נטלו עצה ממנה דברים במחלמות". נמצאו לפ"ז שוגם אחר הבטהה עפ"י התורה בכמה טענות עכ"ל, עדין היו צרכיהם לעצצת ה' היא תקום - דבר ה' היא תא תקום לעלם, והבן.

בספר 'טענת המוסרי' חלק ה' מובה מעשה אודות הגאון רבי יוסף הכהן צ"ל אשר בימי צערתו ביקש לחתකל לישיבת תלמידו המעתירה, אלא שמאפת ריבוי התלמידים שביקשו לחתකל לישיבת התקין ראש הישיבה הגאון רבי יוסף בולוך צ"ל לקלבל רק מספר קצוב של תלמידים מכל עיר ועיר, כשל התלמיד לחצטייד בכתוב המלצה של רב העיר. ברם הוואיל ובעיר בה התגורר רבי יוסף כהןמן כבר נتمלה המכסה, ביקש הלה לחתתקל לישיבה על חשבון עיר אחרת, כשהוא מצוייד בכתב המלצה של ראש הקהלה. לשאלת ראש הישיבה, מדוע אין רב מכון בפועל. על כתוב המלצה, השיב כי באותה עיר אין רב מכון. על אחר פסק ראש הישיבה: "עיר שאין בה רב, אינה עיר!"

מכוכב הארץ און אונדרא
הרב יהודה דרעי
הרב הראשי וראב"ד בא"ר-שבע

לשאלות ותשובות

ריגליס לב הסיטי
ברוח יצחק בן צבי ואור שבע
אינו עומד תחת השגחתנו
ואיננו אחראים לכל הנעשה במקומו.

הנהרו

אחריותנו על "קשרות" היא
אך ורק כשמונפקת ע"י הרבנות
תעודזה מקורת חותמה ובצירוף הלוגרמה

ידע הציבור ויזהו
והשי"ת יצילנו מטעויות

לקאים בנו חכמי ישראל
הציבור נקרא להמשיך להעתיר בתפילה
לרפואת הרה"ג יוסף דהאן שליט"א בן רחל
בתוך שאר חולין עמו ישראל

אורות הפרשה

לעצמן אהמה שעשו

'כי פתח תפוח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסورو אשר יחסר לו' (טו, ח). מבאר בעל ההפלאה זע"א נאמר בנתינתן צדקה "נתון תיתן" מה שאתה אין לך, זה שכבר היה שיך לו ונתנו לו מון השמים, אלא שאתה אין לך רוק שליח ממשים - שליח להולכה. וכן בהעתקת עזרה לזרמתך היא מוגשת לך נקבה ונערתה תעוזר, העזרה שאתה מוגשת לחביבך היא מוגשת לך לעוזר לו. מסופר לו מן המשמים, אלא שנתגלגה זכות לך לעוזר לו. שבעיר ברדייטשוב חי היהודי ושמו רבי ליבר, שזכה לכינוי 'ריבי ליבר' הגדול, בשל מידת הכנסת האורחים המופלאה שלו. כל אורח שהיה נקלע לבתו היה זוכה לאירוע כיד המלך, ורבי ליבר בעצמו התרוץ לשרתו ולספק את כל צרכיו. פעם אחת, לאחר שאורת ראה את כל עמלו ומאמציו, שהגיש לפניו לאכול ואף העץ לעת הפיטה, אמר לו האורת "איך צרך לטורוח כל כך בעבריה". חיך אילו רבי ליבר והשיב צ"ב לשם מה היו צרכיהם לתפילת הסנהדרין, אחר שיש בדים הבטהה מופרשת מפי האורים ותוממיים - שיצללו. ובפרט אחר דבר ה' הגם יומיא עג, שעזירות האורים אינה חזותה, עלי' יש. ברם הנסתור בדבורי רשי' הילל, מופרש בדבורי המהרש"י באסנהדרין שם ד"ה יונצין, ו/or: "לשון מלך כאן גם הוא מלושן עצה... ווד נטלו עצה ממנה דברים במחלמות". נמצאו לפ"ז שוגם אחר הבטהה עפ"י התורה בכמה טענות עכ"ל, עדין היו צרכיהם לעצצת ה' היא תקום - דבר ה' היא תא תקום לעלם, והבן.

מדוע אין פרפה על האצדקה

'כי פתח תפוח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסورو אשר יחסר לו' (טו, ח). כתוב הרשב"א מהפסוק הזה למדוז צ"ל את דין מצות הצדקה, שהוא אין מזכות עשה מן התורה. ולמה אין מזכרים על מזווה זו, משום שהוא מצווה הקשורה בזולת ואין לה קיום בלבדו אין מזכרים עליה, שהרי אם העני לא ירצה לקחת את הצדקה, אין כאן מצווה כלל. מבאר רבינו מנדל מוריינבו זע"א עוד סיבה, שאילו היו צרכיהם לבך על הצדקה לשם הייחודיים ואנשי מעשה עושים הנטות לפני הברכה בנטילות ידים ואמרית' לשם יהוד' וכדומה, ובינתיים העני היה עלול לגוער ברוב.

הנפש מתחילה

'כי פתח תפוח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסورو אשר יחסר לו' (טו, ח). מבאר בעל התנאי זע"א בצדקה שאדם נותן מגיעע כמי, הרו' כל כוח נשוא החווונות מלבוש בשישיות מלאכתו או בעסוק שבו הרו' את הכספי הזה, וכשנותן אותו לצדקה הרוי כל נשוא החווונות עולה לה. וגם מי שאינו נהנה מגיעע, בכל זאת, הוואיל ובמעות אלה היה יכול לקנות את חייו נשוא הצדקה רק הוא נזון את חייו נשוא לה.

לא לסתול את מדלות

'כי פתח תפוח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסورو אשר יחסר לו' (טו, ח). מבאר רבינו צאב מיסטריקוב זע"א נאמר יאלת גזול דל' כיד הווא' (משלי כב, כב). אם אתה קמצן ואין רוצה לחתקה לתת הצדקה, אל תיתון, אבל אל גזול מההני את דלותו, אל תכלילמו וואכילהו, לא תאמר לו שאינו ראוי לצדקה.

ספר פמסמיה ונהרומזית

'כי פתח תפוח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסورو אשר יחסר לו' (טו, ח). הרבי מהר"ש זע"א בתבטא פעם אחת בתוך מאמר חסידות "מי שמורה יהודי בגשמיות וטורח בשבilio ומאכילהו, בא על שכחו מן השמים תיכף ומיד בשפע רב בנשימות וברוחניות".

מהסנתה של העט

'כי פתח תפוח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסورو אשר יחסר לו' (טו, ח). מבאר ה'כתב סופר' גודל מעלה המצווה של 'מצות הצדקה' היא אך ורק מעשה הנתינה בפועל לעני ולמלא את מחסרו "די מוסורו", ולא כדי למלא את ההרגשה והחיסרון של העשיר ולהרבות בכבודו, הנה אני מעניק ונותן מכסי' לאחרים, וגם לא אפיו בשbill לזכות את העשיר במצוות.

הצדקה טגינה ומperfetta

ירעה עינך באחיך האבינו ולא תיתן לו, והיה בך חטא" (טו, ט). מבאר בעל התנאי זע"א מודיע אמר "והיה בך חטא" דהוא בא בעלת עין מצווה זו של צדקה, אלא החסר כי הרי אין צדיק בארץ אשר עשה טוב ולא חטא", ולכל אדם יש חטאים ועוונות מסוימים. אלא שהצדקה מגינה ושומרת על האדם בזה שהוא מכפרת ומעבירה ומבטלת את החטאים האלה, כתוב יוחטאך בצדקה פרוק". נמצא שמי שאינו מקיים את מצות הצדקה נשאים בידו חטאיו "והיה בך חטא".

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משלחנו של

מורות המרא דאתרא

הגן הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות קריית התורה - ג'

ש - עם הארץ שאינו יודע לקרוא צורת האותיות ואינו יודע אפילו לקרוא בלחש עם החזן, האם רשאי לעלות לתורה?

ת - מעיקר הדין צריך שהעלוה יכיר את צורת האותיות, או לפחות יקרה בלחש עם החוץ. אולם כבר פשט המנגה שאין מוחים בידי העולה שאינו יודע כלל לקרוא בתורה אפילו עם החוץ. ועל כל פנים, ראוי להעתלו "מוסיק" או להוציא עליו עולה אחר, באופן שייהיו לפחות שבעה עולמים כשרים.

ש - מחלל שבת בפרהסיה, האם רשאי להעלותו ל תורה?

ת - מחלל שבת בפרהסיה, איןנו עולה למנין שבעה, אך אפשר להעלותו "מוסיף". ואם קנה לעצמו אחד מעליות התורה, יש להעלותו כדיelmaneu מחלוקת והלבנת פנים, אולם טוב שיזכרו על קרייאתו בעלייה אחריו וכן יוסיפו עליו עולה אחר ב"מוסיף" באופן שהוא לפחות שבעה עולמים כשרים.

ש - כיצד נוהגים בכמה מבני משפחה הרוצים לעלות לתורה?

ת - לא יעלו שני אחים בזוז אחר זה, אלא בהפסק של עולה אחר, משום חשש מעין הרע, והוא הדין לגבי בן אחר אביו או להיפך. וראוי לנוהג כן גם לגבי סבא ונכדו, וכן לגבי חותם עם חמינו.

ש - האם טוב לקרוא לעולה בשמו?

ת - מי שקראו בשם גודלה לkiemtzor ימי ושנותינו ח'ו. ועל כן מנהג טוב זהה סכינה גודלה לkiemtzor ימי ושנותינו ח'ו. נגה בהרבה מקהילות הספרדים שלא לקרוא לעולה בשמו, אלא הגבאי ניגש אליו ומצמינו לעולה לתורה. אך מנהג אחינו האשכנזים לקרוא לעולה בשמו ויש שמוסיפים גם את שם אבינו.

ש - כשמוליכים את ספר התורה, האם יש להקפיד להוליכו בדרך ימין או בדרך הקטורה. ומה הדין לגבי העולה ל תורה?

ת- כשלוקים ס'ת לתיבה, יש להוליכו בדרך ימין אף על פי שהיא ארוכה יותר. וכשמחזירים אותו להיכל, יש להוליכו מצד שמאל של התיבה. אולם העולה לתורה, עולה בדרך הקדשה לתיבה, וירד בדרך הארוכה למקומו. ואם שתי הדרוכים שות, עולה מצד ימין וירד מצד שמאל.

ש - מה הם הדברים שהעולה צריכים להזכיר עליהם?

ת - ראשית עליו לראות בתוכה הספר מהו מקום קרייאתו, ואחר כך מכסה את הכתב במפה או בסגירת הספר, ואחר כך אוחז בספר ידייו וմברך אותו בקול רם כדי שייענו אחריו אמן. והمبرך בלחש, מלבד שהוא מפסיד את הציבור בעניית אמן יש אומרים שלא יצא ידי חובתו. וטוב שיקרא העולה את קרייאתו, ובכלל שהוא בקי בקריאה והטעמים, ואם לא יקרא החזן והעולה יקרא עמו בלחש. ואחר הקריאה וברכה אחרת, ימתין ליד התיבה עד שישים העולה אחריו את קרייאתו וברכתו.

בית דין צדק לענייני ממונות

לפרטים: הרב אליעזר ביתוון שליט"א

ג'ייד: 052-7670510

דבר רבני הקהילות

הרה"ג אלעזר ביטון שליט"א

ר' בון ק"ק "תפארת דוד ושלמה" שכונה ו' החדש
ד"ין ומוציאר ביה"ד לממוןנות שע"י הרבנות ב"ש

מלך עוזר ומושיע ימגן

בניהם אתס לה' אלהיכם לא תגוזדו יד', א). בילקוט שמעוני מובא הsofar על פסוק זה שלא תעשו עצמכם אגודות ותהיו חלקוקים אלו על אלו. ומוסף על ה"חפץ חיים" צ"ל שפעם בא אליו אדם ושאלו: מה טעם לכל הנוסחאות והמנהגים השונים שבתפילה, ומה צריך יש בהם? חסידים מתפללים כך ואילו מונגים מתפללים אחרים, ואף החסידים עצם מנהגים שונים שלהם - אלה בתהלהבות, בגינה ובירוקדים - ואלה בשקט, בשלות ובוניות ויצווא בה. כלום לא מוטב היה אילו תפלו כל ישראל אל נסח אחד! השיב לו ה"חפץ חיים": באמת יכולת לבוא לעשאות אלה זו עצמה מאת הקיסר הרומי! לשם מה לך אドוני עצמן מדברות רבות ושותנות. ברם כל בר דעת מבין כי לכל סוג עצמן של חילות הצבא, מטרה מיוחדת ותכלית פרדרת לו לעצמו, ותוסוג של הרוגלים יוציאו מושנים כל כך: חיל גלים וחיל פרשים, יורדים לתותחים וירדיים, שומר גבולות וכיו' וכו', כלום לא הייתה מוטיב לעשאות אילו איחדות כולם בחיל אחד, מזווינים באוטם כל זיין ושר צבא אחד מונונה עליהם, הרי בכך פטור העובדה עצמאן מדברות רבות ושותנות. אין בידי שפרש לעשאות, ואילו מה שיש בכוחו של חיל מלחיל הרוגלים לעשאות - אין בכוחו של פרש לעשאות, ואילו מה שיש בכוחו של זה, חיל הרוגלים יכול להלחם בקרב פנים אל פנים עם האויב. ברם חיל הפרשים תונטוו קלה יותר והוא יכול להמלחט יותר מהר או לדלוך מהר אחרי השונא. מעלה יתרה יש לתותחים שכן הם יכולים לפגוע באויבם גם ממורדים, וגם מופשיים תחכבות שנותן כיצד לנצחון על התחבר עליו. לשם כך ולתכלית כל שונן כוחם יפה לעשאות מלחה, וועלטם מרווחה, שכן בניגיון שהם משמשים המש מיפויים רוח של גבורה בקרב החילאים. והרי כל פעולתיו אינה אלא מלחמה מותמדת עם הسطira אחרת, והוא השטן, הוא המסייע, הוא המדייח, והוא מבקשים ומופשיים זו מצוים לנו בחילותינו סוגי צבא שונים: رجالים ופרשים יורדים ובתותחים. כל סוג וסוג חסיבותו גודלה ותועלתו מיוחדת - כי כל אחד ואחד נלחם באויב על פי דרכו ובכלי הzione המוחדים לו, וכל אחד ואחד מסיע לנצחון על פי דרכו, והוא עושה דבר שאין בכוחו כבירוי לעשותו. כת זו מנחת בכח התורה וכת זו מנחת בכח התפילה, ואילו כת שלישית מנחת בכח ניגיונה וככזאת בזה. העיקר אנו אלא שדעו כל הכהות וככל שוני הצבא השמרתה השלאה הנposta: ומה זה קרה לי? און ספק שאנשים חסרי אמונה ורואת שמים הם אכן ניצבים לבד מערכה, און הם על לתוכעה המתוחשת אצל רבים מאיתנו הקיימים וஸרות החילאים הנקרות בדורכם, לאאנשנים נקלעים מנצח בו הם מרגנישים מי להישען ובמה להיאחז. התמודדות עם קשיים הנקרים לפטע, ובבעצמה שהם קרים, הם קשיים מנושא. אכן זה יכול לגוטם למצב של תיסכול, איש ואף למצבים קשים יותר. פתאום אדם מחייב רוחם וגומ על הרגשותיהם. לשאלות אלו יש תשובה אחת: היהיך יעוז או ברוך ה' שלא קרה יותר גרע או הכל לטובה וכו' והשלה איך יתכן שתגובות לאוטם מקרים והתהינה שנות ואפייל בקייזנויות? הרי בסה"כ אירועים כאלו עלולים להשפיע גם על נשכח שאנו אמורים יום וס בתפילה "מלך עוז ומושיע ומוגן" ובן מקראין צ"ל ששאלתו חסידיו: רבי, מהו החטא הנורא ביותר שיהודי עלול לחטא? רבי אהרון הניח את רaso על השולחן למשך דקotas ארוכות בעוד חסידיו ממתינים בחזרה לתשובתו, כאשר שב והרים את ראשו השיב להם בפשטות: "החטא הנורא ביותר שיהודי עלול לחטא הוא לשוכן שהוא בן מלך!"

הרב אלעזר ביטון

הרב אלעזר ביתון

